CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Rodzaj dokumentu:	**Zasady oceniania rozwiązań zadań**
Egzamin:	**Egzamin maturalny**
Przedmiot:	**Historia sztuki**
Poziom:	**Poziom rozszerzony**
Formy arkusza:	MHSP-R0-100, MHSP-R0-200, MHSP-R0-300, MHSP-R0-400, MHSP-R0-700, MHSP-R0-Q00
Termin egzaminu:	13 maja 2026 r.
Data publikacji dokumentu:	26 czerwca 2026 r.

Ogólne zasady oceniania arkuszy egzaminacyjnych z historii sztuki

1. Odpowiedzi nieprecyzyjne, niejednoznaczne, niejasno sformułowane uznaje się za błędne.
2. Jeżeli informacje zamieszczone w odpowiedzi (również te dodatkowe, a więc takie, które nie wynikają z treści polecenia) świadczą o zasadniczych brakach w rozumieniu omawianego zagadnienia, zwierają poważne błędy rzeczowe lub zaprzeczają pozostałej części odpowiedzi stanowiącej prawidłowe rozwiązanie zadania, to za odpowiedź jako całość zdający otrzymuje 0 punktów.
3. Rozwiązanie zadania na podstawie błędnego merytorycznie założenia uznaje się w całości za niepoprawne.
4. Przykładowe rozwiązania zadań otwartych nie są ścisłym wzorcem oczekiwanych sformułowań. Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1.1. (0–1)

Wymagania określone w podstawie programowej[1]	
Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**
II. Zapoznawanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.14) Zdający rozpoznaje […] bogów greckich na podstawie atrybutów.

Zasady oceniania
1 pkt – poprawne podanie imienia postaci i nazwy atrybutu.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Imię postaci: Atena/Minerwa
Atrybut: tarcza (Egida), hełm, posążek Nike

Uwaga: Za poprawną uznaje się także odpowiedź „elementy zbroi”.

Zadanie 1.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**
II. Zapoznawanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	Zdający: II.1) rozpoznaje najbardziej znane dzieła sztuki; łączy je z właściwą epoką, stylem lub kierunkiem w sztuce; II.3) umiejscawia dzieła w czasie (wskazuje stulecie powstania dzieł sztuki dawnej, a w przypadku dzieł sztuki nowoczesnej i współczesnej datuje je z dokładnością do połowy wieku) […].

Zasady oceniania
1 pkt – poprawne podanie autora oraz okresu/wieku.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Autor: Fidiasz
Okres w sztuce greckiej lub wiek powstania dzieła: klasyczny (peryklejski / złoty wiek) / V w. p.n.e.

[1] Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2024 r. poz. 1019).

Zadanie 1.3. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV. Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania terminów i pojęć związanych z dziełami sztuki, ich strukturą i formą, tematyką oraz techniką wykonania.	IV.4) Zdający wymienia cechy i rozróżnia techniki sztuk plastycznych, takie jak: c) w rzeźbie: chryzelefantyna […].

Zasady oceniania
2 pkt – podanie poprawnej nazwy techniki oraz poprawne wyjaśnienie.
1 pkt – podanie poprawnej nazwy techniki.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Nazwa techniki: chryzelefantyna
Przykładowe wyjaśnienie: Technika rzeźbiarska polegająca na łączeniu złota i kości słoniowej na drewnianym stelażu / łączenie złota i kości słoniowej.

Zadanie 1.4. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Zapoznawanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	Zdający: II.1) rozpoznaje najbardziej znane dzieła sztuk […]; II.3) umiejscawia dzieła […] w przestrzeni geograficznej.

Zasady oceniania
1 pkt – poprawne zaznaczenie dwóch odpowiedzi.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
PP

Zadanie 2.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Zapoznawanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	Zdający: II.1) rozpoznaje najbardziej znane dzieła sztuk […]; II.3) umiejscawia dzieła […] w przestrzeni geograficznej.

Zasady oceniania
1 pkt – podanie poprawnej nazwy budowli oraz nazwy miasta.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Nazwa budowli: Hagia Sophia / Kościół Mądrości Bożej
Miasto: Stambuł/Konstantynopol/Istambuł

Zadanie 2.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Zapoznawanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	Zdający: II.1) rozpoznaje najbardziej znane dzieła sztuki; łączy je z właściwą epoką, stylem lub kierunkiem w sztuce; II.8) wskazuje różne funkcje dzieł sztuki, takie jak: sakralna […].

Zasady oceniania
1 pkt – poprawne podanie kręgu kulturowego / stylu oraz pierwotnej funkcji.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Krąg kulturowy lub styl w sztuce: Bizancjum / sztuka bizantyńska / styl bizantyński / renesans Justyniana
Pierwotna funkcja budowli: sakralna/świątynia/kultowa

Uwaga: Za poprawną uznaje się także odpowiedź „kościół”.

Zadanie 2.3. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznawanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.11) Zdający dokonuje opisu i analizy […] dzieł z uwzględnieniem ich cech formalnych w: c) architekturze: […] układu przestrzennego […].

Zasady oceniania
2 pkt – podanie trzech poprawnych cech bryły.
1 pkt – podanie dwóch poprawnych cech bryły.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi
- centralizacja bryły
- bryła spiętrzona
- bryła monumentalna
- bryła zwarta
- czytelne geometryczne bryły
- układ bazyliki
- budowla trójnawowa

- rzędy kolumn / kolumny połączone arkadami
- występuje narteks / dwa narteksty
- dominanta kopuły
- pendentywy (żagielki) podtrzymują kopułę / przenoszą ciężar na filary
- kopuła osadzone na prostopadłościennej podstawie
- występują empory
- występuje absyda
- eksedry
- arkady zamknięte łukiem półkolistym
- okna umiejscowione w czaszy kopuły
- z zewnątrz znajdują się przypory

Zadanie 3. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznawanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.12) Zdający wskazuje środki stylistyczne i środki ekspresji, które identyfikują analizowane dzieło z odpowiednim stylem […].

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne wskazanie dzieła i uzasadnienie zawierające dwie cechy.
1 pkt – poprawne wskazanie dzieła i uzasadnienie zawierające jedną cechę.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: B
Przykładowe uzasadnienie

- zainteresowanie przestrzenią / ukazywanie głębi
- pejzaż w tle
- występuje perspektywa powietrzna
- realistycznie oddane detale / realizm obrazowania
- dokładne oddawanie faktur przedmiotów
- łamane fałdy szat
- wydłużone proporcje postaci
- uwspółcześnienie tematu
- rodzajowe ujęcie tematu
- stosowanie farb olejnych

Zadanie 4.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Zapoznawanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	Zdający: II.1) rozpoznaje najbardziej znane dzieła sztuki; łączy je z właściwą epoką, stylem lub kierunkiem w sztuce; II.3) umiejscawia dzieła […] w przestrzeni geograficznej.

Zasady oceniania
1 pkt – poprawne podanie nazwy budowli i nazwy miasta.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Nazwa budowli: katedra na Wawelu / Bazylika archikatedralna p.w. św. Stanisława i św. Wacława / katedra
Miasto: Kraków

Zadanie 4.2. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznawanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.1) Zdający rozpoznaje najbardziej znane dzieła sztuki; łączy je z właściwą epoką, stylem lub kierunkiem w sztuce.

Zasady oceniania
2 pkt – poprawne podanie nazw trzech stylów.
1 pkt – poprawne podanie nazw dwóch stylów.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi
- romanizm
- gotyk
- renesans
- barok

Zadanie 4.3. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznawanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.11) Zdający dokonuje opisu i analizy […] dzieł z uwzględnieniem ich cech formalnych w: c) architekturze: planu […].

Zasady oceniania
2 pkt – wymienienie trzech prawidłowych cech planu.
1 pkt – wymienienie dwóch prawidłowych cech planu.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi
- plan podłużny
- trójnawowa bazylika / trójnawowy korpus
- do korpusu dostawione trzy wieże / dwie wieże widoczne od strony fasady
- wydłużone prezbiterium
- występuje transept
- prezbiterium zakończone prostą ścianą
- obejście / ambit wokół prezbiterium
- budowlę otaczają liczne kaplice
- dwie prostokątne kaplice dostawione do fasady zachodniej
- występują różnorodne sklepienia (sklepienia krzyżowo-żebrowe / gwiaździste / sieciowe / dziewięciopolowe (trójdzielne) / krzyżowe)

Uwaga: Za poprawne uznaje się także odpowiedzi „plan krzyża” / „plan krzyża łacińskiego”.

Zadanie 5.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Zapoznawanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych.	III.2) Zdający zna najwybitniejsze dzieła z dorobku artystycznego wybitnych przedstawicieli poszczególnych epok, kierunków i tendencji w sztuce od starożytności po czasy współczesne, z uwzględnieniem artystów schyłku XX i początku XXI w.

Zasady oceniania
1 pkt – poprawne podanie autora i tytułu dzieła.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Autor: Verrocchio i Leonardo da Vinci / Verrocchio / Andrea del Verrocchio
Tytuł: *Chrzest Chrystusa*

Uwaga: Za poprawną uznaje się także odpowiedź „Leonardo i nauczyciel”.

Zadanie 5.2. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznawanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.11) Zdający dokonuje opisu i analizy, w tym porównawczej, dzieł z uwzględnieniem ich cech formalnych w: c) malarstwie […]: kompozycji […].

Zasady oceniania
2 pkt – poprawne wymienienie trzech cech kompozycji.
1 pkt – poprawne wymienienie dwóch cech kompozycji.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi
- wertykalna
- kształt prostokąta pionowego
- dążąca do symetrii
- grupa postaci wpisana w trójkąt
- statyczna
- zamknięta
- wielopostaciowa
- wieloplanowa
- dośrodkowa
- podwyższona linia horyzontu

Zadanie 5.3. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznawanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.11) Zdający dokonuje opisu i analizy, w tym porównawczej, dzieł z uwzględnieniem ich cech formalnych w: c) malarstwie […]: sposobów ukazania iluzji przestrzeni […].

Zasady oceniania
2 pkt – poprawne wymienienie trzech sposobów ukazania głębi.
1 pkt – poprawne wymienienie dwóch sposobów ukazania głębi.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi
- zastosowanie perspektywy linearnej / zbieżnej / geometrycznej
- występuje perspektywa powietrzna
- budowanie postaci poprzez modelunek światłocieniowy
- występuje kilka planów
- zastosowanie perspektywy kulisowej

Uwaga: Za poprawną uznaje się także odpowiedź „perspektywa barwna”.

Zadanie 6.1. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Zapoznawanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych.	III.2) Zdający zna najwybitniejsze dzieła z dorobku artystycznego wybitnych przedstawicieli poszczególnych epok, kierunków i tendencji w sztuce od starożytności po czasy współczesne, z uwzględnieniem artystów schyłku XX i początku XXI w.

Zasady oceniania
1 pkt – poprawne podanie autora oraz nazwy gatunku.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Autor: Jan Vermeer / Vermeer / Jan Vermeer van Delft
Gatunek malarski: scena rodzajowa / scena z życia codziennego

Zadanie 6.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznawanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.3) Zdający umiejscawia dzieła w czasie (wskazuje stulecie powstania dzieł sztuki dawnej, a w przypadku dzieł sztuki nowoczesnej i współczesnej datuje je z dokładnością do połowy wieku) i w przestrzeni geograficznej.

Zasady oceniania
1 pkt – podanie poprawnej nazwy kraju i wieku.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Kraj: Holandia (akceptowalna odpowiedź „Niderlandy”)
Wiek: XVII

Zadanie 6.3. (0–3)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Zapoznawanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych.	III.5) Zdający formułuje ogólne cechy twórczości takich artystów jak: […] Jan Vermeer van Delft […].

Zasady oceniania
3 pkt – podanie czterech poprawnych cech.
2 pkt – podanie trzech poprawnych cech.
1 pkt – podanie dwóch poprawnych cech.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- ukazywanie kameralnego piękna codzienności / malowanie scen rodzajowych
- rozproszone światło
- luminizm / światło jako istotny czynnik budowy obrazu / gra światła i cienia
- miękki modelunek światłocieniowy
- światło uzyskiwane blikami bieli
- przedstawianie samotnych postaci kobiecych
- szeroka gama barwna
- statyczna kompozycja
- ukazywanie okna po lewej stronie kompozycji
- sceny ukazywane w mieszczańskich wnętrzach
- zharmonizowana kolorystyka
- precyzja w oddaniu szczegółów
- precyzja w oddaniu faktur przedmiotów
- atmosfera wyciszenia/intymności

Zadanie 7.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce.	I.1) Zdający wykazuje się znajomością chronologii dziejów sztuki, z uwzględnieniem: b) starożytności (kultur: […] Rzymu), c) średniowiecza ([…] sztuka karolińska […]), d) sztuki nowożytnej ([…] klasycyzm).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie najstarszego pomnika oraz zapisanie poprawnego imienia.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Najwcześniej powstał posąg: B
Imię postaci: Marek Aureliusz

Zadanie 7.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce.	I.1) Zdający wykazuje się znajomością chronologii dziejów sztuki, z uwzględnieniem: b) starożytności (kultur: […] Rzymu), c) średniowiecza ([…] sztuka karolińska […]), d) sztuki nowożytnej ([…] klasycyzm).

Zasady oceniania
1 pkt – poprawne uzupełnienie tabeli.
0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Informacje dotyczące rzeźby	Literowe oznaczenie rzeźby
Autorem rzeźby jest Bertel Thorvaldsen.	C
Dzieło reprezentuje renesans karoliński.	A

Zadanie 8. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV. Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania terminów i pojęć związanych z dziełami sztuki, ich strukturą i formą, tematyką oraz techniką wykonania.	IV.2) Zdający poprawnie stosuje terminy związane z opisem formy i treści dzieła malarskiego, rzeźbiarskiego i graficznego […].

Zasady oceniania
1 pkt – odpowiedź poprawna.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
D

Zadanie 9. (0–3)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce.	Zdający: I.6) łączy najistotniejsze dzieła ze środowiskiem artystycznym, a także z mecenasami, dla których powstały; I.8) analizuje teksty pisarzy, filozofów, krytyków sztuki i artystów, interpretuje je i wskazuje wpływ tych wypowiedzi na charakter stylów, epok i tendencji w sztuce oraz na kształt dzieła.

Zasady oceniania
3 pkt – poprawne uzupełnienie trzech wierszy tabeli.
2 pkt – poprawne uzupełnienie dwóch wierszy tabeli.
1 pkt – poprawne uzupełnienie jednego wiersza tabeli.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Nazwa kierunku	Wybrane dzieło	Wybrany tekst źródłowy
romantyzm	B	2
impresjonizm	A	4
postimpresjonizm	C	1

Zadanie 10. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Zapoznawanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	Zdający: II.1) rozpoznaje najbardziej znane dzieła sztuki; łączy je z właściwą epoką, stylem lub kierunkiem w sztuce; II.12) wskazuje środki stylistyczne i środki ekspresji, które identyfikują analizowane dzieło z odpowiednim stylem, środowiskiem artystycznym lub autorem.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podanie stylu i dwóch cech.
1 pkt – poprawne podanie stylu i jednej cechy.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Styl: secesja / modernizm / Art Nouveau
Przykładowe cechy

- asymetria bryły / nieregularność bryły
- duże okna o różnorodnych kształtach
- stosowanie płynnych, falistych linii
- eksponowanie owalnych form
- bogata ornamentyka / dekoracyjność
- dynamizacja formy
- w dekoracji występują motywy roślinne i zwierzęce (fauna i flora)

Zadanie 11.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Zapoznawanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych.	III.2) Zdający zna najwybitniejsze dzieła z dorobku artystycznego wybitnych przedstawicieli poszczególnych epok, kierunków i tendencji w sztuce od starożytności po czasy współczesne, z uwzględnieniem artystów schyłku XX i początku XXI w.

Zasady oceniania
1 pkt – odpowiedź poprawna.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Formiści / Ekspresjoniści Polscy

Zadanie 11.2. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Zapoznawanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	Zdający: II.1) rozpoznaje najbardziej znane dzieła sztuki; łączy je z właściwą epoką, stylem lub kierunkiem w sztuce; II.12) wskazuje środki stylistyczne i środki ekspresji, które identyfikują analizowane dzieło z odpowiednim stylem, środowiskiem artystycznym lub autorem.

Zasady oceniania
2 pkt – poprawne podanie nazw dwóch kierunków wraz z poprawnymi uzasadnieniami.
1 pkt – poprawne podanie nazwy dwóch kierunków ALBO poprawne podanie nazwy jednego kierunku wraz z poprawnym uzasadnieniem.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi
Kierunek: kubizm
Przykładowe uzasadnienie: geometryzacja formy / deformacja / stosowanie perspektywy wielu punktów zbiegu / ograniczenie palety barwnej.

Kierunek: futuryzm
Przykładowe uzasadnienie: symultanizm ukazania ruchu / dynamika kompozycji / rytmiczność.

Kierunek: ekspresjonizm
Przykładowe uzasadnienie: deformacja rzeczywistości / silne napięcia kierunkowe.

Uwaga: W uzasadnieniu wystarczy podać jedną poprawną cechę formalną dzieła (przy braku cech błędnych).

Zadanie 12.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznawanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.1) Zdający rozpoznaje najbardziej znane dzieła sztuki; łączy je z właściwą epoką, stylem lub kierunkiem w sztuce.

Zasady oceniania
1 pkt – poprawne podanie dwóch odpowiedzi.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Dzieło A: malarstwo gestu / *action painting*
Dzieło B: malarstwo barwnych płaszczyzn / *color field painting / malarstwo barwnych pól*

Zadanie 12.2. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznawanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.11) Zdający dokonuje opisu i analizy, w tym porównawczej, dzieł z uwzględnieniem ich cech formalnych w: c) malarstwie […]: kompozycji, koloru, sposobów ukazania iluzji przestrzeni, kształtowania formy przez światło […].

Zasady oceniania
2 pkt – poprawne podanie autora wybranego dzieła oraz wymienienie dwóch cech charakterystycznych dla twórczości tego autora.
1 pkt – poprawne podanie autora wybranego dzieła oraz wymienienie jednej cechy charakterystycznej dla twórczości dla tego autora.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
Wybrane dzieło: A
Autor: Pollock / Jackson Pollock
Przykładowe cechy twórczości
- stosowanie drippingu (rozlewanie farby na płótno)
- duże formaty dzieł
- ekspresja
- wyrazista faktura
- otwarta kompozycja
- dynamika kompozycji
- stosowanie czystych barw
- efekt horror vacui
- kompozycja w typie all-over / równomierne pokrycie farbą całego pola obrazowego

Wybrane dzieło: B
Autor: Rothko / Mark Rothko
Przykładowe cechy twórczości
- oddziaływanie głębią koloru / ekspresja barwy
- duże formaty dzieł
- duże płaszczyzny barwne
- nakładanie wielu warstw farby / malowanie licznymi laserunkami
- rozmycie granic pól barwnych
- pola barwne ułożone równolegle

Zadanie 13. (0–20)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce.	I.9) Zdający formułuje samodzielne, logiczne wypowiedzi argumentacyjne na temat epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce oraz środowisk artystycznych […].

Temat 1.
Między gotykiem a renesansem – tak bardzo często jest charakteryzowana sztuka powstała w XV wieku w Europie. Na podstawie trzech dzieł sztuki omów panoramę zmian zachodzących w sztuce tego stulecia.

Realizacja tematu:
- temat narzuca podanie takich przykładów, które świadczą o panoramie zmian lub różnorodności zjawisk artystycznych w XV wieku. Za w pełni funkcjonalne uznajemy takie przykłady, które:
  a) wykazują zmiany w różnych dziedzinach sztuki
  b) dotyczą różnych środowisk artystycznych
  c) poruszają różne problemy światopoglądowe
  d) wykazują różne problemy artystyczne (np. fazy stylistyczne, forma, technika, treść)
- dopuszcza się użycie przykładów reprezentujących jedną dziedzinę sztuki
- za funkcjonalnie wykorzystane przykłady uznaje się dzieła powstałe pomiędzy 1401 a 1500 rokiem (oraz dzieła, których data nie jest sprecyzowana, a przypada około roku 1400 i około roku 1500). W przypadku architektury akceptuje się te budowle, których budowę rozpoczęto w XIV wieku, a ukończono w XV wieku.

Temat 2.
Matka i macierzyństwo jako temat sztuki. Na podstawie trzech dzieł sztuki reprezentujących przynajmniej dwie różne dziedziny artystyczne, omów, jakimi środkami artystycznymi posługiwali się europejscy twórcy różnych epok, by ukazać ten temat.

Realizacja tematu:
- o poprawności i funkcjonalności przykładu decyduje argumentacja
- przykłady powinny reprezentować przynajmniej dwie różne dziedziny sztuki
- w argumentacji powinny pojawić się odniesienia do analizy formalnej (środki artystyczne) albo umiejscowienie przykładu w kontekście stylu/kierunku/epoki, w której powstał.
- za przykłady funkcjonalne uznaje się dzieła stworzone przez artystów europejskich albo tworzących w Europie.

Zasady oceniania

1. *Spełnienie formalnych warunków polecenia* (maksymalnie 1 punkt)

• W wypracowaniu omówiono przynajmniej jeden przykład dzieła sztuki / zjawiska / postawy artystycznej / twórczości artysty spełniający warunki polecenia. ORAZ • Wypracowanie przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.	**1 pkt**
• Wypracowanie nie spełnia któregokolwiek z warunków określonych w kategorii „1 pkt”. ALBO • Wypracowanie jest napisane w formie planu albo w punktach.	**0 pkt**

Uwaga: jeżeli w kryterium *Spełnienie formalnych warunków polecenia* przyznano 0 pkt, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

Wyjaśnienia (Kryterium 1. – *Spełnienie formalnych warunków polecenia)*

1. W wypracowaniu zdający powinien odwołać się do przykładów dzieł sztuki / zjawisk / postaw artystycznych / twórczości artystów wskazanych w poleceniu. Odwołanie się zdającego do dzieła sztuki / zjawiska / postawy artystycznej / twórczości artysty oznacza, że co najmniej jedno zdanie o danym przykładzie ma charakter analityczny, a nie – tylko informacyjny.
2. Wypracowanie przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu, jeżeli obejmuje co najmniej jeden aspekt zakresu merytorycznego i jest zgodne z tematem pracy.

2. *Treść* (maksymalnie 13 punktów)

Opracowanie tematu. Funkcjonalność wykorzystania przykładów wskazanych w poleceniu	**Opis i analiza przykładów; erudycyjność wypowiedzi**	**Liczba punktów**
Pełne opracowanie tematu. Trzy przykłady dzieł sztuki / zjawisk / postaw artystycznych / twórczości artystów wykorzystane w pełni funkcjonalnie.	• Wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza trzech przykładów, omówionych ze znajomością kontekstów. • Brak błędów rzeczowych.	**13 pkt**
	• Wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza trzech przykładów, omówionych ze znajomością kontekstów. • Pojawiają się drobne błędy rzeczowe.	**12 pkt**
	• Wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza dwóch przykładów, omówionych ze znajomością kontekstów ORAZ zadowalający opis i analiza trzeciego przykładu. • Mogą pojawić się drobne błędy rzeczowe.	**11 pkt**

	• Wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza jednego przykładu, omówionego ze znajomością kontekstów ORAZ zadowalający opis i analiza dwóch przykładów. • Mogą pojawić się drobne błędy rzeczowe.	**10 pkt**
	• Zadowalający opis i analiza trzech przykładów. • Mogą pojawić się drobne błędy rzeczowe.	**9 pkt**
Częściowe opracowanie tematu. Dwa przykłady dzieł sztuki / zjawisk / postaw artystycznych / twórczości artystów wykorzystane w pełni funkcjonalnie.	• Wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza dwóch przykładów, omówionych ze znajomością kontekstów. • Brak błędów rzeczowych.	**8 pkt**
	• Wnikliwy w pełni poprawny opis i analiza dwóch przykładów, omówionych ze znajomością kontekstów. • Pojawiają się drobne błędy rzeczowe.	**7 pkt**
	• Wnikliwy w pełni poprawny opis i analiza jednego przykładu, omówionego ze znajomością kontekstów ORAZ zadowalające omówienie drugiego przykładu. • Mogą pojawić się drobne błędy rzeczowe.	**6 pkt**
	• Zadowalający opis i analiza dwóch przykładów. • Mogą pojawić się drobne błędy rzeczowe.	**5 pkt**
Niepełne opracowanie tematu. Jeden przykład dzieła sztuki / zjawiska / postawy artystycznej / twórczości artystów zrealizowany w pełni funkcjonalnie.	• Wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza jednego przykładu, omówionego ze znajomością kontekstów. • Brak błędów rzeczowych.	**4 pkt**
	• Wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza jednego przykładu, omówionego ze znajomością kontekstów. • Pojawiają się drobne błędy rzeczowe.	**3 pkt**
	• Zadowalający opis i analiza jednego przykładu. • Brak błędów rzeczowych.	**2 pkt**
	• Zadowalający opis i analiza jednego przykładu. • Pojawiają się drobne błędy rzeczowe.	**1 pkt**
Żaden przykład nie został wykorzystany przynajmniej częściowo funkcjonalnie albo nie podjęto żadnych prób formułowania wypowiedzi.		**0 pkt**

Uwaga: jeżeli ostateczna liczba punktów przyznana w kryterium *Treść,* wynosi 0 pkt, wówczas w pozostałych kryteriach (*Terminologia* oraz *Kompozycja i struktura wypowiedzi*) przyznaje się 0 pkt.

Wyjaśnienia (Kryterium 2. – *Treść*)

1. Opracowanie tematu należy rozumieć jako interpretację problemu sformułowanego w temacie wypracowania:
   a) pełne opracowanie tematu: odwołanie się do trzech przykładów dzieł sztuki / zjawisk artystycznych / postaw artystycznych / twórczości artystów. Wnikliwe i wieloaspektowe spojrzenie na problem. Zawiera elementy refleksji / głębszego namysłu nad problemem. Zdający wykazał się wiedzą o epokach i kontekstach,
   b) częściowe opracowanie tematu: odwołanie się do dwóch przykładów dzieł sztuki / zjawisk artystycznych / postaw artystycznych / twórczości artystów. Poprawne spojrzenie na problem,
   c) niepełne opracowanie tematu: odwołanie się do jednego przykładu dzieła sztuki / zjawiska artystycznego / postawy artystycznej / twórczości artysty. Oparte na uogólnieniach, mało dokładne, niewnikające w istotę rzeczy.
2. Poprzez wykorzystanie przykładu rozumie się wykorzystanie znajomości dzieł sztuki / zjawisk artystycznych / postaw artystycznych / twórczości artystów do zobrazowania przedstawionego tematu.
3. Zdający powinien funkcjonalnie wykorzystać w wypracowaniu znajomość trzech dzieł sztuki / zjawisk artystycznych / postaw artystycznych / twórczości artystów. Funkcjonalne wykorzystanie znajomości dzieł sztuki / zjawisk artystycznych / postaw artystycznych / twórczości artystów oznacza przywołanie w wypracowaniu:
   a) opisu i analizy dzieł sztuki / zjawisk artystycznych / postaw artystycznych / twórczości artystów,
   b) opis i analiza przykładu ma odnosić się do problemu wskazanego w temacie wypracowania i ma służyć zobrazowaniu tego tematu.
4. Przykład dzieła sztuki / zjawiska artystycznego / postawy artystycznej / twórczości artysty nie jest wykorzystany funkcjonalnie, jeżeli zdający wyłącznie opisuje dany przykład, ale nie wyciąga żadnego wniosku ani nie dokonuje żadnej refleksji w związku z przywołanym przykładem. Samo wymienienie dzieła sztuki / zjawiska artystycznego / postawy artystycznej / twórczości artysty nie oznacza funkcjonalnego wykorzystania przykładu.
5. Przykład dzieła sztuki / zjawiska artystycznego / postawy artystycznej / twórczości artysty zawierający poważny błąd rzeczowy uznaje się za przykład nieważny. Za poważny błąd rzeczowy uznaje się np. zakwalifikowanie przykładu do błędnej epoki stylu lub kierunku w sztuce, przypisanie konkretnego dzieła sztuki do niewłaściwego autora. Za błędy rzeczowe uznaje się także poważne błędy ortograficzne w zapisie nazwisk i nazw własnych, które uniemożliwiają identyfikację.
6. Opis i analiza dzieła sztuki / zjawiska artystycznego / postawy artystycznej / twórczości artystów:
   a) wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza zawierają autora (w przypadku dzieł, których autorstwo jest znane) i tytuł dzieła sztuki, nazwę własną budowli wraz z podaniem miejscowości, w której się ona znajduje i nazwiskiem architekta, jeśli jest ono powszechnie znane, lub poprawną nazwę zjawiska artystycznego / postawy artystycznej i jego przedstawicieli lub przedstawia twórczość artysty z wymienionymi tytułami jego dzieł. W skład wchodzą opis danego przykładu oraz analiza cech formalnych i treściowych. Opis i analiza są pogłębione i skupiają się na tych elementach, które odnoszą się do tematu wypracowania. Przywołany przykład osadzony jest, w zależności od tematu, w kontekście historycznym (epoki),

estetycznym, artystycznym, społecznym, religijnym, biograficznym lub geograficznym lub innym.

b) zadowalający opis i analiza zawierają autora (w przypadku dzieł, których autorstwo jest znane) i tytuł dzieła sztuki, nazwę własną budowli wraz z podaniem miejscowości, w której się ona znajduje lub poprawną nazwę zjawiska artystycznego / postawy artystycznej i jego przedstawicieli lub przedstawiają twórczość artysty z wymienionymi tytułami jego dzieł. Składają się z opisu danego przykładu oraz – w zależności od tematu – analizy cech formalnych i/lub treściowych.

7. Drobne błędy rzeczowe to błędy, które nie uniemożliwiają rozpoznania i zidentyfikowania przykładu przywołanego przez zdającego. Mogą one dotyczyć np. nieznacznych błędów w datowaniu, nieprecyzyjnego opisu czy nieznacznych błędów w tytułach dzieł.

3. *Terminologia* (maksymalnie 3 punkty)

Bogata i różnorodna terminologia z dziedziny sztuki (w tym nazwy technik, stylów i kierunków artystycznych – innych niż określone w temacie). Brak błędów terminologicznych.	**3 pkt**
Zadowalająca terminologia z dziedziny sztuki (w tym nazwy technik, stylów i kierunków artystycznych – innych niż określone w temacie). Dopuszczalne nieliczne usterki terminologiczne.	**2 pkt**
Sporadycznie stosowane we właściwym kontekście terminy i pojęcia (w tym nazwy technik, stylów i kierunków artystycznych – innych niż określone w temacie). Dopuszczalne usterki terminologiczne.	**1 pkt**
Brak terminologii lub stosowanie jej w sposób rzadki i/lub nieadekwatny. Rażące błędy terminologiczne.	**0 pkt**

Wyjaśnienia (Kryterium 3. – *Terminologia*)

1. Terminologia z dziedziny sztuki dotyczy nazw technik, stylów, kierunków, detali i elementów architektonicznych, fachowych terminów stosowanych w opisie dzieł architektury, malarstwa czy rzeźby.
2. Zdający może uzyskać maksymalną liczbę punktów za to kryterium, jeżeli w swojej pracy posłużył się przynajmniej 8 terminami z dziedziny sztuki i praca nie zawiera żadnych błędów terminologicznych.
3. Zdający może uzyskać 2 punkty za to kryterium, jeżeli w swojej pracy posłużył się przynajmniej 6 terminami z dziedziny sztuki.
4. Zdający może uzyskać 1 punkt za to kryterium, jeżeli w swojej pracy posłużył się przynajmniej 4 terminami z dziedziny sztuki.

4. *Kompozycja i struktura wypowiedzi* (maksymalnie 3 punkty)

• Elementy treściowe wypowiedzi są w całości lub w przeważającej części zorganizowane problemowo. Wypowiedź cechuje logika i adekwatność stylu do formy wypowiedzi. ORAZ • Wstęp jest adekwatny do omawianego tematu, zakończenie zawiera wnioski, wynikające z toku wypowiedzi. ORAZ • Struktura prawidłowa zarówno w skali ogólnej (wstęp, część zasadnicza, zakończenie), jak i w zakresie podziału na akapity (logiczne uporządkowanie).	**3 pkt**
• W pracy podjęta jest próba organizacji elementów treściowych wypowiedzi problemowo. Wypowiedź cechuje logika i adekwatność stylu do formy wypowiedzi. ORAZ • Wstęp jest adekwatny do omawianego tematu, zakończenie zawiera uproszczone wnioski. ORAZ • Struktura prawidłowa zarówno w skali ogólnej (wstęp, część zasadnicza, zakończenie), jak i w zakresie podziału na akapity (logiczne uporządkowanie).	**2 pkt**
• Elementy treściowe wypowiedzi nie są zorganizowane problemowo. ORAZ • Praca posiada wstęp, a zakończenie zawiera próbę wnioskowania. ALBO • Usterki w podziale tekstu w skali ogólnej albo w zakresie podziału na akapity.	**1 pkt**
• Elementy treściowe wypowiedzi zorganizowane liniowo (formalnie). ORAZ • Brak właściwej struktury w skali ogólnej ALBO w zakresie podziału na akapity.	**0 pkt**

Wyjaśnienia (Kryterium 4. – *Kompozycja i struktura wypowiedzi*)

1. Elementy treściowe wypowiedzi to – najogólniej rzecz ujmując – „bloki”, na które podzielone jest wypracowanie (wstęp – część zasadnicza (rozwinięcie) – zakończenie, ale „część zasadnicza” zazwyczaj jest dzielona na kolejne „bloki”, tj. akapity).
   1) Elementy treściowe wypowiedzi są zorganizowane problemowo (w toku problemowym), jeżeli każdy z „bloków” w części zasadniczej wypracowania omawia np. jeden aspekt tematu. Czynnikiem organizującym dany „blok” jest problem zawarty w temacie, a nie – dany przykład dzieła sztuki / zjawiska / postawy artystycznej.
   2) Elementy treściowe wypowiedzi zorganizowane problemowo zawierają dobrze sformułowany wstęp i zakończenie z poprawnym wnioskowaniem.
   3) Elementy treściowe wypowiedzi są zorganizowane wyłącznie pod względem formalnym (w toku liniowym), jeżeli każdy z „bloków” w części zasadniczej wypracowania dotyczy innego przykładu dzieła sztuki / zjawiska / postawy

artystycznej, ale brak odniesienia do problemu w temacie. Tekst jest zorganizowany według opisu i analizy przykładów „jeden po drugim” (np. zmiana kolejności akapitów nie wpływa na strukturę tekstu).
2. Zakończenie zawiera wnioski wynikające z tematu wypracowania, z toku rozumowania i przywoływanych argumentów.
3. Wstęp powinien być adekwatny do tematu pracy, a nie np. dotyczyć ogólnych uwag o sztuce.
4. Ocena podziału wypowiedzi w skali ogólnej wymaga rozważenia proporcji i funkcjonalności zasadniczych „bloków” pracy, tj. wstępu – części zasadniczej – zakończenia. Usterki w podziale wypowiedzi w skali ogólnej mogą wynikać z np. nieproporcjonalnego wstępu, zbyt krótkiego zakończenia lub braku jednego z tych „bloków”.
5. Ocena podziału wypowiedzi na akapity wymaga rozważenia, czy logika wywodu została odzwierciedlona w podziale na graficznie wyodrębnione i funkcjonalne akapity. Usterki w podziale wypowiedzi na akapity mogą wynikać np. z faktu, że w pracy występują wyodrębnione graficznie akapity, które nie stanowią zwartej myślowo całości, albo występują akapity, które powinny zostać podzielone na mniejsze bloki, ponieważ taki akapit zawiera kilka wątków (każdy z takich wątków stanowi sam w sobie zwartą myślowo całość).
6. W ocenie struktury wypowiedzi nie uwzględnia się niezrealizowania przez zdającego któregoś z elementów tematu, np. nieodwołania się w ogóle do jednego z dzieł sztuki / zjawisk / postaw artystycznych wskazanych w temacie jako obowiązkowy.

Uwagi

1. Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna (w rozumieniu czytelności zapisu), egzaminator oceni ją na 0 pkt.
2. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), egzaminator przyzna 0 pkt w każdym kryterium.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż 250 wyrazów, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: *Spełnienie formalnych warunków polecenia* oraz *Treść*. W pozostałych kryteriach egzaminator przyzna 0 punktów.
4. Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego zdającego, wówczas egzamin z historii sztuki, w przypadku takiego zdającego, zostanie unieważniony.
5. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za styl i język lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.